

noms : Bernard Català i Guillem Català. El 1176 retrobem una menció de Catalunya, en especificar-se una autoritat que està per damunt de la nostra terra i d'Aragó : " tam in regno Aragonis quam in Cathalonia ". El 1177 trobem una referència a Catalane i en els darrers trenta anys del segle encara podem oferir : Petrus Catalanus, Petrus Catalani, Bernard Catalan i Raimon Catalan i moltes d'altres.

Però abans d'aquestes dades que hem adduit des de la primera del 1114, hem d'esmentar una cita documental. Es tracta d'un jurament (sagramental, segons el nom de l'època) que, com gairebé tots, no té data i que coneixem en còpia dels temps d'Alfons I, el Cast ; són els homes de Carcassona que fidels al comte barceloní presten homenatge a Ramon Berenguer, fill de Mafalda.

Els noms que ens van cridar l'atenció foren els següents : (entre els set-cents que hi ha) : Raimundi Catalan, Arnal Catalan i Geral de Cataluing.

Si l'escriptura cal referir-la al comte Ramon Berenguer III el Gran, s'ha de situar entre les dates màximes del seu regnat, és a dir, entre el 1082 en què el comte neix (o el 1096, en què comença a regnar) i l'any 1131 en què mor.

El context del document sembla dir-nos que en el moment d'ésser signat el document, Carcassona estava en les mans de Ramon Berenguer III,; aquesta circumstància ens portaria vers el 1096. Si aquestes conjetures són certes, tindríem que el corònim de "Cataluing" i els ètnics de "catalan" que ens forneix aquesta escriptura són les dades més antigues fins ara conegudes i anteriors en vint anys a les del poema pisà.

EL NOM DE CATALUNYA INTIMAMENT RELACIONAT AMB LA PLASMACIO DE LA SEVA PERSONALITAT, APAREIX, A L'IGUAL QUE AQUELLA, AL SEGLE XIÈ.

Històricament, hi ha raons molt poderoses per trobar dades de gran interès que ens demostren com Barcelona esdevé en un pla polític nou i definitiu: la institució Comtal, efectivament, esdevé plenament constituïda i ha passat d'un estadi embrionari i dependent dels carolingis a una situació pròpia ; el Comte ha deixat d'ésser un representant d'una autoritat superior per a passar a sobirà del país que governa.

Es en el segle XIè. que dues institucions més - heme smentat ja la comtal - arriben a assolir desenvolupament ple : les assemblees de Pau i Treva i la Cúria comtal ; aquelles adquirint un caient polític, després de l'eclesiàstic amb que havien nascut ; la Cúria comtal essent un instrument polític del Comte que la presideix com a veritable sobirà. Són aquestes institucions ja estructurades, les que els prínceps de Barcelona - segons Abadal - utilitzaren per a restablir el poder públic, malmés per l'excés de fragmentació política del feudalisme.

I cal no oblidar la promulgació del Codi dels Usatges, el segle XIè.

Estudiem un xic els Usatges i la seva transcendència; segons l'opinió d'En Valls i Taverner una part molt important del Codi, i especialment un grup d'articles, constitueixen el que l'erudit en digué la Carta Constitucional de Catalunya. Aquesta, té dues parts ben clares: l'enunciació legal d'una aspiració monàrquica de la casa de Barcelona i la consagració jurídica d'una sobirania ja adquirida i reconeguda plenament.